

Sygn. akt I CSK 705/22

## POSTANOWIENIE

Dnia 8 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

w sprawie z wniosku J. S.  
przy uczestnictwie L. M., B. D. i M. J.  
o zniesienie współwłasności,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 8 kwietnia 2022 r.,  
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika L. M.  
od postanowienia Sądu Okręgowego w S.  
z dnia 20 stycznia 2021 r., sygn. akt II Ca (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) ustala, że wnioskodawczyni J. S. i uczestnik L. M. ponoszą koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.**

### UZASADNIENIE

Postanowieniem z 20 stycznia 2021 r. Sąd Okręgowy w S. po rozpoznaniu sprawy z wniosku J. S. z udziałem L. M., B. D., M. J. o zniesienie współwłasności na skutek apelacji Wnioskodawczyni i Uczestnika od postanowienia Sądu Rejonowego w K. z 16 maja 2018 r. zmienił zaskarżone postanowienie ustalając inne wartości niż ustalone w orzeczeniu Sądu I instancji oraz orzekając o dopłacie od Wnioskodawczyni na rzecz Uczestnika L. M. oraz o pożytkach i wydatkach na nieruchomości wspólną, a ponadto oddalił obie apelacje w pozostałej części oraz orzekł o kosztach postępowania.

Od powyższego postanowienia Sądu II instancji skargę kasacyjną wniósł Uczestnik L. M. zaskarżając je w całości i wnosząc o jego uchylenie w całości oraz

o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, a także o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania Skarżący wskazał, iż w sprawie zachodzi nieważność postępowania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną Wnioskodawczyni wniosła o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania oraz o zasądzenie na rzecz Wnioskodawczyni od uczestnika postępowania kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Uczestnik we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał, iż w sprawie zachodzi nieważność postępowania na podstawie art. 379 pkt 5 k.p.c., ponieważ został on pozbawiony możliwości obrony swych praw, a to z uwagi na nieodroczenia rozprawy, mimo usprawiedliwienia nieobecności z uwagi na chorobę - przebywanie na kwarantannie, po zdiagnozowaniu zarażenia koronawirusem.

Wbrew jednak stanowisku Skarżącego, nie był on pozbawiony możliwości obrony swoich praw. Jako uczestnik postępowania był w nim reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, zaś czynności tego ostatniego są traktowane jako czynności samej strony (uczestnika postępowania).

Zgodnie z wykładnią utrwaloną w orzecznictwie, nieważność postępowania z przyczyn określonych w art. 379 pkt 5 k.p.c. zachodzi wówczas, gdy strona (uczestnik postępowania) zostaje faktycznie pozbawiona możliwości działania. Stwierdzenie, czy taki stan nastąpił, wymaga rozważenia, czy sąd naruszył przepisy prawa procesowego, czy uchybienie to miało wpływ na możliwość działania strony, a więc czy istniał związek przyczynowy pomiędzy naruszeniem przepisu prawa a pozbawieniem możliwości działania, i po wreszcie, czy pomimo zaistnienia tych dwóch przesłanek strona mogła bronić swoich praw (zob. wyroki Sądu Najwyższego z 3 lutego 2010 r., sygn. akt II CSK 404/09; z 16 lipca 2009 r., sygn. akt II PK 13/09; z 7 listopada 2007 r., sygn. akt II CSK 339/07 - niepublikowane).

Co do zasady choroba strony, która skutkuje niemożnością osobistego stawiennictwa na rozprawie stanowi przyczynę, którą w rozumieniu art. 214 § 1 k.p.c. jest przeszkodą, której nie można przewyciężyć, co obliguje sąd do odroczenia rozprawy. Jednak w sytuacji, gdy strona jest reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, jej choroba nie ma wpływu na bieg postępowania, chyba że konieczne jest dokonanie czynności procesowych, których pełnomocnik nie może wykonać lub gdy stawiennictwo stron jest obowiązkowe (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 maja 2012 r., sygn. akt III CSK 270/11, LEX nr 1232601). Nieobecność strony spowodowana niedającą się usunąć przeszkodą obliguje sąd do odroczenia rozprawy wyłącznie wówczas, gdy sąd zarządził osobistą obecność strony lub gdy jest ona związana z czynnościami, których nie może podjąć pełnomocnik (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 22 sierpnia 2003 r., sygn. akt I PK 213/02, OSNP 2004, z. 17, poz. 295 i postanowienie Sądu Najwyższego z 26 stycznia 2012 r., sygn. akt I UK 272/11, LEX nr 1215416).

Brak obowiązku osobistego stawiennictwa na rozprawie powiązana z faktem jednorazowego nieodroczenia rozprawy nie stanowią okoliczności świadczące o pozbawieniu możliwości obrony praw strony lub uczestnika postępowania, skoro osoba ta może w długotrwałym postępowaniu aktywnie brać w nim udział, a w dodatku korzysta z pomocy profesjonalnego pełnomocnika. W niniejszej sprawie pełnomocnik Skarżącego na rozprawie w dniu 13 stycznia 2021 r. miał możliwość odniesienia się do pisma procesowego Wnioskodawczyni z 5 stycznia 2021 r., wniósł o oddalenie wniosku zawartego w tym piśmie.

Z tych względów, na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 w związku z art. 13 § 2 i art. 520 § 1, art. 391 § 1 i art. 398<sup>21</sup> k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Z uwagi na treść art. 29 § 2 i 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1904) Sąd Najwyższy, nie mając kompetencji do pominięcia stosowania przepisów ustawy oraz mając na względzie niepodważalność powołania sędziego na podstawie art. 179 Konstytucji RP, odstąpił od oceny prawidłowości powołania sędziów w składzie Sądu *ad quem*, a w konsekwencji ważności postępowania czy skuteczności orzeczenia z powyższych względów, co wynika z wyroku Trybunału Konstytucyjnego

z 7 października 2021 r., sygn. K 3/21. Powyższe nie pozwalają bowiem na ocenę kryteriów odnoszących się do okoliczności wyboru kandydatów na stanowisko sędziowskie przez Krajową Radę Sądownictwa, a w konsekwencji kwestionowanie skuteczności powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego przez Prezydenta RP, a tym samym ubezskutecznienia inwestytury, czego nie mogą w szczególności uzasadniać kryteria wskazane w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 19 listopada 2019 r. w sprawach połączonych C-585/18, C-624/18 i C-625/18, A.K. przeciwko Krajowej Radzie Sądownictwa oraz C.P., D.O. przeciwko Sądowi Najwyższemu, ECLI:EU:C:2019:982. Niezależnie od powyższego jednak, również w świetle wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej ewentualne wady procedury wyboru kandydata na urząd sędziego przed Krajową Radą Sądownictwa, nawet w razie uznania naruszenia Konstytucji RP w tym zakresie (poprzez stwierdzenie niezgodności z Konstytucją przepisów stanowiących podstawę procedury zakończonej powołaniem do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego), nie pozwalają na podważenie niezależności sądu rozpoznającego sprawę, zaś samo powołanie przez Prezydenta RP na urząd sędziego jest niepodważalne (wyrok TSUE z 22 marca 2022 r., C-508/19, M.F. przeciwko J.M., ECLI:EU:C:2022:201).